

La igualtat i la seua percepció

El baròmetre del CIS ens ha de servir per a reafirmar públicament el compromís i la necessitat d'avançar cap a una societat igualitària

EVA
Alicón*



Va ser la notícia del dia. El 44% dels homes creu que s'ha arribat tan lluny en la promoció de la igualtat que ara se'ls està discriminant. Aquest va ser el titular més difós pels mitjans el passat 15 de gener quan el Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) va publicar els avanços de resultats de l'estudi *Percepcions sobre la igualtat entre homes i dones i estereotips de gènere*. Aquell titular va compartir protagonisme amb altres dos resultats de l'enquesta. El segon de la població on més acusada és aquesta percepció és els joves de 16 a 24 anys (amb un 51,8%) i el fet que una de cada tres dones (32,5%) també comparteixen l'afirmació.

Són moltes les anàlisis que es poden fer arran dels resultats de l'estudi del CIS i, de fet, en aquestes darreres setmanes se n'han publicat tota classe de referències. En aquest article, compartisc alguns fets, diverses reflexions i una conclusió al voltant de la igualtat i de la seua percepció.

Alguns fets. La percepció de discriminació que diuen sentir un 44% dels homes pels avanços en la igualtat de gènere es produeix en un context en què, i així ho recull la mateixa enquesta, les dones dediquen quasi el doble de temps a

la cura de filles i fills que els homes. Aquesta dada no és anecdòtica tenint en compte que són molts els estudis que constaten que la maternitat—en realitat, la falta de responsabilitat—condiciona la carrera professional de les dones i redueix les seues possibilitats d'accedir a llocs de responsabilitat. Això que, de manera precisa, la sociòloga **Maria Angeles Durán** defineix com a «temps apropiat a les dones» i que dificulta la seua integració plena en el sistema social, i també té el seu impacte en l'àmbit acadèmic i científic.

A l'àmbit acadèmic i científic també tenim desequilibris. El III Pla d'Igualtat de l'UJI fa una diagnosi de la situació en què ens trobem i, malgrat els avanços en igualtat que s'han produït al llarg dels anys, constata encara situacions de desigualtat.

Per exemple, comptem amb un 27,38% de dones catedràtiques enfront d'un 72,62% d'homes), mentre que les direccions d'instituts universitaris recauen en un 35,71% dones davant del 64,29% d'homes. Oposadament, en els estudis de doctorat hi ha

més dones que homes (55,39% dones i 44,61% homes).

A més, no deixa de ser una contradicció pensar que la igualtat discrimina quan encara patim la pitjor de les desigualtats: la violència de gènere. L'any 2023, 53 dones van ser assassinades segons les dades oficials, és a dir, cada setmana una dona és assassinada per violència masclista.

Preocupa, especialment, la quantitat de joves—més de la meitat—que se senten discriminats. Cal subratllar que es detecta una tendència a l'alça de xics que neguen la violència masclista. En quatre anys, entre 2017 i 2021, el

percentatge es va duplicar fins a situar-se en un 20%. Davant d'aquesta situació és evident que s'han de redoblar els esforços cap a una formació integradora i amb perspectiva de gènere que, des de les primeres etapes educatives, promoga la igualtat i amb la qual l'UJI ja fa anys que treballa.

DE FET, EL nostre compromís amb la igualtat està recollit als Estatuts, que en el seu preàmbul manifesta que «la Universitat Jaume I valora l'educació com a participació en la transformació econòmica i cultural del conjunt de la societat i incorpora a les seues activitats, com a instruments d'acció positiva, la millora continuada de la qualitat en tots els seus serveis, el compromís social, el principi de solidaritat, el respecte a la diversitat, la igualtat entre els homes i les dones, la salut, la protecció i millora del medi, la sostenibilitat i la conscienciació sobre el canvi climàtic i el treball per la pau».

El principi estatutari a favor de la igualtat de gènere es trasllada, de manera transversal, a les nostres missions de docència, investiga-

ció i innovació, i, a més, està incorporat a l'estructura institucional de l'UJI. Així, comptem amb un Vicerectorat de Responsabilitat Social, Polítiques Inclusives i Igualtat del qual depèn la Unitat d'Igualtat, que és l'encarregada de desplegar el Pla d'Igualtat. A més, la Fundació Isonomia, amb més de 20 anys de trajectòria, ha teixit una xarxa de municipis que apropa activitats per a promoció de la igualtat entre les poblacions de Castelló i que canalitza el nostre compromís en aquest àmbit cap al territori. També cal destacar el treball fet des de l'Institut d'Estudis Feministes i de Gènere Purificació Escrivano així com des dels diferents grups d'investigació compromesos amb els estudis de gènere. En resum, el baròmetre del CIS ens ha de servir per a reafirmar públicament el compromís amb la igualtat de dones i homes i la necessitat de continuar avançant cap a una societat més igualitària. Aquest és el compromís de la Universitat Jaume I com a institució d'educació superior. El repte d'avançar cap a la igualtat real és majúscul i no estarà exempt de dificultats i resistències. Però, com a universitat, tenim fortaleces suficients per a consolidar la cultura de la igualtat en totes les nostres missions com a institució superior d'educació i d'investigació i, sobretot, per a contribuir que aquesta igualtat es projecte cap a la societat. ≡

***Rectora de l'UJI i presidenta de CRUE Universidades Españolas**



La percepció de discriminació dels homes es produeix mentres les dones dediquen el doble a la cura dels fills